

Jerzy Woy-Wojciechowski

Jan Paweł II i medycyna

Warszawa 2007, Wydawnictwo Domena, 149 s., ilustr., ISBN 978-83-7232-775-8

Liczne związki między wiarą, religią a medycyną datują się od zarania dziejów. Szczególnie wyraźnie występują one w monoteistycznych, światowych religiach, w tym w chrześcijaństwie. Ewangelie i inne świadectwa podają liczne fakty, a cudowne uzdrowienia zyskały ich sprawcy miano Chrystusa-lekarza. Chrześcijaństwu i jego trosce nie tylko o duszę, lecz również o ciało, zawdzięczamy w znacznej mierze rozwój szpitalnictwa i opieki społecznej. Kilku lekarzy zostało papieżami, dalsi zostali wyniesieni na ołtarze. Papieżem, który chyba najwięcej uwagi, umysłu i serca poświęcał cierpiącym, chorym i pracownikom ochrony zdrowia, był Jan Paweł II. Swym życiem, cierpieniem i pracą dawał wzruszający przykład chorym i lekarzom.

Ukazanie się monografii prof. Jerzego Woya-Wojciechowskiego należy powitać z wielkim uznaniem. Autor bowiem jest świetnie znany w świecie medycyny i kultury. Specjalista ortopedii, chirurgii urazowej i medycyny nuklearnej od wielu lat pozostaje zasłużonym prezesem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Opublikował liczne prace naukowe. Działalność kulturalna wyraża się wieloma często popularnonaukowymi artykułami i książkami o walorach literackich. Jest też pianistą i kompozytorem licznych pieśni i muzyki filmowej. Współdziałał w odrodzeniu samorządu lekarskiego i w stworzeniu Domu Seniora Lekarza dla stu podopiecznych. Od kardynała Karola Wojtyły otrzymał nagrodę za utwór przedstawiony na koncertach Sacrosong we Wrocławiu. Był inicjatorem wręczenia Janowi Pawłowi II honorowego członkostwa Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Monografię otwierają trzy krótkie teksty: „Słowo wstępne” abp. Władysława Ziółkowskiego - metropolity łódzkiego, „Przedmowa” bp. Tadeusza Rakoczego - biskupa bielsko-żywieckiego oraz „Od autora”. Zasadnicza treść książki składa się z trzech części i zbioru myśli Jana Pawła II.

Pierwsza część jest poświęcona starszemu bratu papieża — lekarzowi Edmundowi Wojtyłe. Opisuje serdeczne braterskie związki, życie i działalność lekarską Edmunda, przedwcześnie przerwana przez śmierć, spowodowaną opieką nad chorą na płonice dziewczyną. Poświęcenie się brata znalazło wielkie społeczne uznanie, a młodszego brata żywo zainteresowało sprawami chorych i lekarzy.

Część druga „Pasterz lekarzy” składa się z wprowadzenia i pięciu rozdziałów. Wprowadzenie przypomina dawnych studentów i lekarzy medycyny — przyjaciół przyszłego papieża. Wspomina też jego oplatki z medykami, wypowiedzi o relacjach lekarz-pacjent, lekarzy wyniesionych na ołtarze oraz wieloletnią współpracę z papieskim rzecznikiem, lekarzem psychiatrą Joaquinem Navarro-Vallsem. Pierwszy rozdział omawia postawę wobec chorych i cierpiących samego Chrystusa i Jana Pawła II. Drugi rozdział traktuje o nienaruszalności i świętości życia, a dwa dalsze przedstawiają papieża jako duszpasterza służby zdrowia i rolę wiary i rozumu. W piątym, ostatnim rozdziale Autor wspomina ze wzruszeniem spotkanie swoje i rodziny z papieżem. Pierwsze w 1970 roku we Wrocławiu, gdy kardynał przekazał mu nagrodę za utwór religijny, a ostatnie w Rzymie, gdy autor wręczał Janowi Pawłowi II honorowe członkostwo

Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Trzecia część „W sanktuarium cierpienia”, a szczególnie jej obszerny rozdział „Nasz święty pacjent”, ukazuje bohaterski stosunek papieża do kolejnych chorób i urazów. Po tej części następuje obszerne zestawienie licznych wypowiedzi papieża w sprawach chorych i służby zdrowia pod tytułem „Niebieskie myśli Jana Pawła II”. Bogate piśmiennictwo obejmuje sześć stron. Na końcu książki znajduje się 17 instruktywnych tablic. Są to kalendaria życia papieża i jego brata, bardzo licznych różnego typu spotkań, audiencji, orędzi i wypowiedzi kierowanych do chorych, lekarzy, pielęgniarek i innych pracowników ochrony zdrowia, jak również udziału w „Dniach Chorego” i odwiedzin w szpitalach, pielgrzymek do kraju, pobytów szpitalnych, wreszcie najważniejszych pism i lekarzy wyniesionych na ołtarze przez Jana Pawła II.

Na kanwie nośnego literacko tekstu autora są umieszczone liczne cytaty z przemówień i pism papieża. Świetnym pomysłem jest uwidocznienie słów papieża niebieską czcionką. Na wielkie uznanie zasługuje też trud wybrania z mnogości wypowiedzi, publikacji i działań papieża tych, które odnoszą się do medycyny, jej podopiecznych i pracowników.

Wydawnictwo Domena ma już za sobą inne świetne osiągnięcia edytorskie. Obecną książkę cechują: piękny kredowy papier, jasna dyspozycja treści, czytelna czcionka — zróżnicowana barwą i kształtami. Wielkim walorem książki są też ilustracje. Większość z ponad 30 fotografii to zdjęcia barwne (24 w tekście, dwa na okładce); sześć czarno-białych to reprodukcje archiwalnych fotografii. Autorami zdjęć są: Adam Bujak, Arturo Mari i Ryszard Rzepecki; niektóre pochodzą z własnego archiwum Autora.

Książkę Jerzego Woya-Wojciechowskiego należy polecić przede wszystkim studentom i absolwentom medycyny oraz innych dziedzin zajmujących się chorym i zdrowym człowiekiem oraz strukturami i funkcjami służby zdrowia. Wiele ważnych danych znajdą w niej też historycy, filozofowie i etycy medycyny i religii. Szczególnie cenną książka jest dla cierpiących, chorych i ich bliskich. Słowami papieża i autora monografia porusza bowiem wiele problemów medycyny, wiary i życia. Dlatego książka może dostarczyć wiele wiedzy każdemu czytelnikowi.

Henryk Gaertner — Kraków